

LIÊN HÀ TRONG TÔI LÀ...

...MÃI XANH MỘT MIỀN TUỔI HỌC TRÒ

Nhớ lớp chọn Toán K28 Trường THPT Liên Hà, 1991–1994

Có những năm tháng khi nhúng mình trong ấy, ta thấy đó là câu chuyện rất thường: một buổi sáng đạp xe đến trường trên con đường đất đỏ, một tiết Toán tập trung căng thẳng, một giờ Văn lơ đãng ngó ra sân, một buổi sinh hoạt Đoàn hào hứng rộn rã tiếng cười, cả một lần bị thầy cô mắng vì tinh nghịch, cùng một ngày bế giảng tay cầm bông hoa mà lòng băng khuâng không biết gọi thành tên. Nhưng rồi thời gian đi qua, mỗi người một phương, mỗi cuộc đời một ngã, ta mới hiểu rằng chính những điều bình thường ấy đã hóa thành phần đẹp nhất của ký ức. Với chúng tôi, những học trò lớp chọn Toán K28, niên khóa 1991–1994, Trường THPT Liên Hà không chỉ là nơi đã học ba năm cấp III. Đó là nơi cất giữ tuổi mười bảy, nơi bắt đầu những ước mơ, nơi tình thầy trò và bạn bè trở thành một bảo vật ánh sáng âm thầm đi theo suốt cuộc đời.

Nhân ngày kỷ niệm 60 năm thành lập Trường THPT Liên Hà, chúng tôi lại có dịp ngoảnh về. Ngoảnh về không chỉ để nhớ một lớp học có 42 thành viên, với 23 bạn nam và 19 bạn nữ. Ngoảnh về cũng không chỉ để nhắc lại một thế hệ học sinh đã đổ đạt vào nhiều trường đại học lớn. Điều sâu xa hơn là để tri ân một mái trường đã nuôi dưỡng chúng tôi trong những năm đầu của thời kỳ đổi mới, khi mọi thứ còn thiếu thốn mà lòng người thì đầy tin yêu; khi trường lớp còn quá đơn sơ mà thầy cô thì hết lòng dạy dỗ; khi học trò đến trường bằng xe đạp, áo trắng giản dị, dép quai hậu, nhưng trong tim đã có những giấc mơ bỗng dài.

Năm ấy, Trường THPT Liên Hà ngoài bốn lớp thường, chỉ có hai lớp chọn: lớp chọn Toán và lớp chọn Văn. Lớp Toán K28 của chúng tôi được tuyển chọn từ những học sinh có kết quả cao nhất môn Toán trong kỳ thi vào cấp III. Chúng tôi đến từ thị trấn, nhiều xã, nhiều mái nhà khác nhau, mang theo niềm tự hào của gia đình và sự kỳ vọng của thầy cô. Khi ấy, chúng tôi chưa đủ trưởng thành để hiểu rằng mình đang là một phần trong chiến lược đúng đắn của nhà trường dưới thời thầy Mạn làm hiệu trưởng: xây dựng lớp chọn để phát hiện, bồi dưỡng học sinh có năng lực, mở thêm những cánh cửa học tập cho con em vùng quê Liên Hà và các vùng lân cận. Chúng tôi chỉ biết rằng mình được học trong một lớp Toán, được kỳ vọng nhiều hơn, phải cố gắng nhiều hơn, và cũng vì thế mà ba năm ấy trở nên không thể nào quên.

Điều thú vị là một lớp chọn Toán lại được cô Tám, cô giáo dạy Lịch sử, làm chủ nhiệm. Sự kết hợp ấy, nghĩ lại, thật có duyên. Cô Tám không dạy chúng tôi chỉ bằng những bài học lịch sử, mà bằng cả nếp sống, sự bao dung và tình thương của một người cô, một người mẹ. Cô nhắc chúng tôi rằng học giỏi là điều đáng quý, nhưng sống có tình nghĩa, có trước có sau, biết yêu thương và biết nhớ ơn mới là điều quan trọng hơn. Trong một lớp học nhiều cá tính, nhiều bạn học tốt, đôi khi cũng nghịch ngợm và bướng bỉnh theo kiểu học trò, cô Tám đã giữ lớp bằng sự mềm mỏng mà nghiêm khắc, bằng những lời nhắc nhở tưởng như bình thường nhưng càng về sau càng thấy thấm.

Lớp Toán nhưng không chỉ có Toán. Trong lớp có hoa khôi, làm bí thư đoàn trường giỏi tiếng Anh như Huyền, cũng rất giỏi tiếng Anh như Thúy Hạnh, Mai Anh. Có bạn biết giữ nhịp cho lớp mỗi khi những buổi học vắng thầy cô như Phong, biết viết thơ với nét duyên dáng, hóm hỉnh và rất đáng nhớ như Thúy Hạnh, sau này vào học Trường Đại học Ngoại thương. Có bạn Quỳnh vẽ rất đẹp, sau này vào Trường Đại học Kiến trúc Hà Nội; Quang Huy cũng đi theo con đường Kiến trúc. Có những bạn bạn đầu học lớp 10 chọn Văn như Phong, Cường, Huyền, rồi đến năm lớp 11 mới chuyển sang lớp Toán, như một cuộc gặp gỡ hồn nhiên của tuổi học trò. Vì thế, lớp chọn Toán K28 không hề khô khan. Bên cạnh những bài toán khó, những phương trình, bất đẳng thức, hình học không gian, chúng tôi vẫn có văn chương, thơ phú, ngoại ngữ, hội họa, văn nghệ, cắm trại, những tiếng cười và cả những trò nghịch tình quái rất riêng.

LIÊN HÀ TRONG TÔI LÀ...

...MÃI XANH MỘT MIỀN TUỔI HỌC TRÒ

Nhớ lớp chọn Toán K28 Trường THPT Liên Hà, 1991–1994

Nhắc đến lớp, không thể không nhắc đến cặp lớp trưởng Cửa và bí thư Mai Anh. Ngày ấy, một người giữ nề nếp lớp, một người lo phong trào, sinh hoạt Đoàn, văn nghệ, thi đua. Ai có thể ngờ rằng sau này hai bạn lại nên duyên vợ chồng, để một mối quan hệ bắt đầu từ lớp học, từ sổ đầu bài, từ những buổi sinh hoạt, từ những ngày áo trắng, trở thành một chuyện đời tươi đẹp. Mai Anh đi học Sư phạm, nhưng rồi sau này lại không trở thành cô giáo. Đường đời mỗi người có những lối rẽ riêng, nhưng với chúng tôi, Mai Anh vẫn mãi là cô bí thư lớp ngày ấy: nhanh nhẹn, trách nhiệm, học tốt, hoạt bát và để lại nét ấm áp trong ký ức bạn bè.

1991–1994 là những năm đầu của thời kỳ đổi mới. Cuộc sống còn nhiều khó khăn. Thầy cô và học trò đến trường chủ yếu bằng xe đạp, trên những con đường rải cấp phối đất đỏ. Mùa nắng, bụi đỏ phủ lên áo trắng, lên tóc, lên cả những quyển vở để trong giỏ xe. Mùa mưa, đường lầy lội, bánh xe trượt đi trong bùn đất, có hôm đến lớp mà quần áo đã lấm lem. Nhưng lạ thay, chính sự vất vả ấy lại làm cho ký ức trở nên đẹp hơn. Trường Liên Hà khi ấy còn đơn sơ: các lớp học phần lớn là nhà cấp bốn,

mái ngói cũ, tường vàng, cửa gỗ, cửa chớp; chỉ có dây hiệu bộ là đồ mái bằng. Sân trường có những khoảng cỏ, những tán cây, những dãy hành lang, những chiếc ghế gỗ, những ô cửa nhìn ra khoảng trời rất rộng, có cái lò gạch nhỏ, cả cái ao VAC (vườn ao chuồng) cũng nho nhỏ. Tất cả không hào nhoáng, nhưng thân thương đến nao lòng.

Trong không gian ấy, tuổi học trò của chúng tôi đã đi qua biết bao mùa nắng mưa. Có những ngày lễ dưới phông đỏ trang trọng; có những buổi bế giảng đầy hoa, đầy ánh mắt bịn rịn; có những cổng trại được dựng lên bằng bàn tay vụng về mà hào hứng của học trò; có những buổi văn nghệ, những giờ sinh hoạt Đoàn, những tiếng trống trường vang lên giữa sân gạch, mái ngói và hàng cây. Có những tà áo trắng nữ sinh, những chiếc quần xanh, những đôi dép giản dị, những bông hoa cầm tay trong ngày tạm biệt. Có chiếc xe đạp dựng dưới bóng cây, có những nhóm bạn ngồi bên thảm cỏ, có những bữa liên hoan học trò ồn ào, vụng dại mà trong trẻo. Tất cả hòa vào nhau thành không khí của một thời: mộc mạc, thiếu thốn, vui tươi, trong sáng và thấm đẫm tình người.

Chúng tôi may mắn được học với nhiều thầy cô tận tụy. Thầy Mạn, hiệu trưởng nhà trường khi ấy, là người có tầm nhìn trong việc xây dựng mô hình lớp chọn. Thầy Quát, hiệu phó, đồng thời dạy Vật lý lớp 10 và 11, nghiêm túc, chuẩn mực và để lại nhiều ấn tượng. Lớp 12, chúng tôi học Vật lý với thầy Bình. Môn Hóa có thầy Khôi dạy lớp 10, rồi thầy Chỉ. Môn Toán có thầy Hải dạy cả 3 năm, người góp phần giữ lửa cho một lớp chọn Toán đúng nghĩa. Tiếng Anh có thầy Phúc. Môn Văn, chúng tôi được học với cô Sử ở lớp 10, cô Thông ở lớp 11, cô Dương ở lớp 12. Địa lý có thầy Tân. Kỹ thuật công nghiệp có cô Soạn. Giáo dục công dân có thầy Sơn, một thương binh, rồi thầy Lữ dạy lớp 11, 12. Thể dục có thầy Hùng, người còn phụ trách Đoàn trường, gắn với nhiều hoạt động sôi nổi của tuổi trẻ Liên Hà. Mỗi thầy cô một giọng nói, một dáng đi, một cách dạy, một cách thương học trò. Nhưng tất cả gặp nhau ở sự giản dị, tận tâm và lòng yêu nghề.

*Thanh xuân,
gửi lại Liên Hà*

LIÊN HÀ TRONG TÔI LÀ...

...MÃI XANH MỘT MIỀN TUỔI HỌC TRÒ

Nhớ lớp chọn Toán K28 Trường THPT Liên Hà, 1991-1994

Bây giờ nghĩ lại, chúng tôi càng thấm thía giá trị của những bài học ngày ấy. Thầy cô cũng sống trong cái khó chung của thời cuộc, cũng đi xe đạp tới trường, cũng có bao nỗi lo cơm áo đời thường. Vậy mà khi bước vào lớp, các thầy cô vẫn dành cho học trò sự nghiêm cần, trách nhiệm và niềm tin. Không có máy chiếu, không có phòng học hiện đại, không có những phương tiện dạy học phong phú như bây giờ. Chỉ có bảng đen, phấn trắng, sách giáo khoa, giáo án viết tay, giọng nói của thầy cô và ánh mắt học trò. Nhưng chính từ những điều bình dị ấy, chúng tôi đã học được không chỉ kiến thức, mà cả ý chí vượt khó, sự nghiêm túc, lòng tự trọng và khát vọng vươn lên.

Lớp chúng tôi về cơ bản không phải là lớp nghịch ngợm, quậy phá. Đã là lớp chọn, phần lớn đều có ý thức học tập tốt, biết giữ gìn nề nếp, biết lo cho tương lai. Nhưng nói không nghịch thì cũng không đúng. Chúng tôi nghịch theo kiểu lớp chọn: không quá ồn ào, không phá phách bừa bãi, nhưng nghịch ngầm, nghịch tinh, đôi khi khiến thầy cô phải cau mày. Cũng có lúc lớp bị mắng. Có khi có bạn bị gọi đứng lên, bị phê bình, thậm chí bị đuổi ra khỏi lớp. Khi ấy, đứa thì sợ, đứa thì xấu hổ, đứa thì ầm ức. Nhưng đi qua năm tháng,

mới hiểu rằng những lời mắng ấy bắt nguồn từ tình thương. Thầy cô nghiêm khắc vì muốn chúng tôi nên người, muốn chúng tôi không chủ quan, không tự mãn, không lãng phí năng lực và cơ hội của mình.

Điều đáng tự hào là lớp chọn Toán K28 đã góp phần làm nên một dấu mốc đẹp của Trường THPT Liên Hà. Đây là lần đầu tiên một lớp của trường có nhiều học sinh đỗ vào các trường đại học hàng đầu, mở đầu cho thời kỳ chiến lược lớp chọn chứng tỏ hướng đi đúng. Từ một ngôi trường ngoại thành còn nhiều gian khó, những học trò áo trắng của lớp chúng tôi đã bước vào các cánh cổng đại học lớn, mang theo niềm tự hào của gia đình, thầy cô, nhà trường và quê hương.

Bạn Long "lùn" vào Đại học Y Hà Nội; Sáng vào Quân y. Xuân Long, Mạnh, Tuyển, Hiếu nữ, Hạnh vào các trường Kinh tế. Phong vào Đại học Công đoàn. Hiếu nam, Tước vào Đại học Xây dựng. Hồng Long, Hải, Cửa, Toàn vào Đại học Giao thông vận tải. Hồi, Vũ, Ngọc vào Học viện Kỹ thuật Quân sự. Tuấn Anh vào Hậu cần. Hường vào trường Đại học Luật. Huyền vào Đại học Mở. Thảo vào Bách khoa. Tường vào Nông nghiệp. Lan, Huyền Anh vào Đại học Tổng hợp. Thúy Hạnh vào Đại học Ngoại thương. Mai Anh, Nhi, Hà, Hồng

Hạnh, Thủy, Mai, Huệ, Triến, Nghi, Ngô Huy, Thanh, Hằng, Nhung, Hào, Hưng vào Sư phạm. Cường thì sau những biến cố gia đình nên muộn hơn bạn bè hai năm mới bước vào đại học; nhưng rồi lạ thay, từ một cậu học trò lớp Toán ngày nào, Cường đã vào Đại học Tổng hợp, khi ấy chuyển thành Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội, để nhiều năm sau trở thành GS.TS trong lĩnh vực Chính trị học/Lịch sử chẳng liên quan gì tới toán, tại một cơ sở đại học danh giá hàng đầu của đất nước. Nghĩ lại mới thấy, đường đời thật kỳ diệu. Một lớp chọn Toán năm xưa không chỉ có bác sĩ, kỹ sư, kiến trúc sư, nhà giáo, sĩ quan, luật gia, chuyên gia kinh tế, mà còn có cả những người đi vào khoa học xã hội, chính trị, lịch sử, giáo dục và nhiều lĩnh vực khác.

Mỗi cái tên là một con đường. Mỗi con đường là một nỗ lực. Có người thành đạt sớm, có người lặng lẽ bền bỉ. Có người ở gần quê, có người đi xa. Có người cuộc đời thuận lợi, có người trải qua nhiều thăng trầm. Nhưng dù ở đâu, làm gì, trong mỗi chúng tôi vẫn có một phần ký ức mang tên Liên Hà, mang tên lớp chọn Toán K28. Ký ức ấy không ồn ào, không phô trương, nhưng bền chặt. Nó nằm trong cách ta nhớ về thầy cô, trong niềm vui khi gặp lại bạn cũ, trong cảm giác bồi hồi khi nghe lại một cái tên, trong tiếng gọi nhau bằng biệt danh cũ mà chỉ người trong lớp mới hiểu.

LIÊN HÀ TRONG TÔI LÀ...

...MÃI XANH MỘT MIỀN TUỔI HỌC TRÒ

Nhớ lớp chọn Toán K28 Trường THPT Liên Hà, 1991–1994

Có lẽ điều còn lại sâu nhất không chỉ là thành tích đỗ đạt. Thành tích là đáng tự hào, nhưng tình bạn mới là điều làm ta xúc động nhất. Ba năm cùng lớp, chúng tôi đã cùng trải qua bao kỳ kiểm tra, bao giờ ra chơi, bao lần trực nhật, bao buổi lao động, cắm trại, văn nghệ, bế giảng. Có những tình bạn ngày ấy tưởng bình thường, vậy mà sau này thành kỷ ức quý giá. Có những câu nói đùa, những lần trêu nhau, những bài thơ vui, những ánh mắt ngượng ngùng, những bông hoa ngày chia tay, đến nay nhắc lại vẫn thấy lòng mềm đi. Tuổi trẻ có một điều rất lạ: khi đang sống thì tưởng dài, khi đi qua rồi mới biết nó ngắn đến vô cùng.

Lớp chọn Toán K28 chỉ là một lát cắt nhỏ trong lịch sử 60 năm Trường THPT Liên Hà. Nhưng với chúng tôi, đó là lát cắt rực rỡ nhất của đời mình. Nhà trường đã cho chúng tôi tri thức, nề nếp, niềm tin và khát vọng. Thầy cô đã cho chúng tôi không chỉ bài học trong sách giáo khoa, mà cả bài học về nhân cách, trách nhiệm, lòng tử tế và sự biết ơn. Bạn bè đã cho chúng tôi một tuổi trẻ có nơi để nhớ, có người để thương, có kỷ niệm để quay về.

Sáu mươi năm, Trường THPT Liên Hà hôm nay đã khác xưa rất nhiều. Những dãy nhà cấp bốn, mái ngói cũ, tường vàng năm nào không còn nữa; thay vào đó là những dãy nhà cao tầng khang trang, hiện đại hơn, đủ đầy hơn, mở ra một không gian học tập mới cho các thế hệ học sinh hôm nay. Hà và Nghị và khi đó còn là học sinh ngoan nay đã trở thành những cô giáo dạy giỏi ở Liên Hà. Con đường đất đỏ ngày nào cũng đã lùi vào kỷ ức. Xe đạp học trò đã nhường chỗ cho nhiều phương tiện hiện đại hơn. Nhưng linh hồn của một ngôi trường, nếu được làm nên từ tình thầy trò, truyền thống hiếu học, tinh thần vượt khó và khát vọng vươn lên, thì chắc chắn vẫn còn đó. Trong từng thế hệ học sinh hôm nay, chắc vẫn có những ánh mắt háo hức giống chúng tôi ngày ấy, vẫn có những ước mơ bắt đầu từ sân trường Liên Hà, vẫn có những người thầy, người cô âm thầm nâng bước học trò.

Nhân dịp kỷ niệm 60 năm thành lập trường, từ đáy lòng mình, chúng tôi xin gửi lời tri ân sâu sắc tới các thế hệ thầy cô giáo, cán bộ, nhân viên Trường THPT Liên Hà. Xin tri ân thầy Mạn, thầy Quát, cô Tám, thầy Hải và tất cả các thầy cô đã dạy dỗ, dìu dắt lớp chọn Toán K28 chúng tôi trong những năm 1991–1994. Xin cảm ơn mái trường đã đón nhận chúng tôi khi còn là những cô cậu học trò non nớt, đã rèn giũa để chúng tôi biết học, biết mơ ước, biết nỗ lực và biết sống nghĩa tình.

Và xin gửi tới các bạn lớp chọn Toán K28 một lời thương mến. Dù thời gian có làm tóc bạc đi, gương mặt đổi khác, cuộc sống mỗi người thêm nhiều bận rộn, nhưng trong kỷ ức chung của chúng ta, ai cũng mãi là cô cậu học trò áo trắng năm nào dưới mái trường Liên Hà. Chúng ta đã từng có một tuổi trẻ trong trẻo, một lớp học đáng tự hào, một tình bạn đáng quý và một thời để nhớ. Đó là món quà mà cuộc đời chỉ trao một lần.

Liên Hà ơi, sáu mươi năm là một chặng đường dài, nhưng với những học trò cũ, trường vẫn trẻ như màu xanh của tuổi học trò. Cầu chúc Trường THPT Liên Hà tiếp tục vững bước, tiếp tục là nơi gieo chữ, gieo niềm tin, gieo khát vọng cho những thế hệ mai sau. Và trong dòng chảy ấy, lớp chọn Toán K28 chúng tôi xin được giữ mãi một góc nhỏ ân tình — nơi có con đường đất đỏ, hàng cây xanh, sân trường xưa, tiếng trống cũ, thầy cô kính yêu, bạn bè thương mến, và một miền thanh xuân không bao giờ phai.

Chọn Toán K28

